

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

«Антропологія»

доцент кафедри біології

*Лебединець Наталія Віталіївна,
кандидат біологічних наук, доцент*

n.v.lebedynets@npu.edu.ua
<https://fpgoe.npu.edu.ua>

I. Основна мета дисципліни

Дати студентам наукову інформацію про природне походження та еволюційний розвиток людини, її рас, антропологічну структуру населення земної кулі та українського народу.

II. Місце навчальної дисципліни в програмі підготовки фахівців

Спеціальність 014.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини), I рівень вищої освіти (бакалавр)

ВВ2.2.09

Дисципліни вибіркової частини II циклу

III. Програмні результати навчання

ПРН1.2 - Показати вміння розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, використовуючи набуті знання теоретично-методологічної бази біологічної та інших наук, здійснює комплексний педагогічний підхід до організації навчально-виховного процесу в основній (базовій) середній школі.

ПРН7 - Показати вміння вчитися і оволодівати сучасними знаннями упродовж всього життя.

ПРН8 - Продемонструвати здатність саморозвитку та вдосконалення здобутих під час навчання компетентностей з високим рівнем автономності.

ПРН10 - Продемонструвати глибокі знання в обраній галузі з циклу професійної підготовки. Оперувати біологічними термінами і поняттями.

ПРН12 - Розпізнавати адаптивні можливості різних живих організмів; порівнювати адаптивні можливості організмів на різних рівнях організації; продемонструвати розуміння функціональних процесів у тваринних організмах, вміти здійснювати порівняльний аналіз.

ПРН15 - Знати будову та основні функціональні особливості підтримання життєдіяльності живих організмів. Знає сучасну систему живих організмів, методологію біогеографії, систематики. Вміє застосовувати знання сучасних теоретичних основ біології для пояснення будови і функціональних особливостей організмів на різних рівнях організації живого, їх взаємодію, зв'язки, походження, класифікацію, значення, використання та поширення.

ПРН20 - Продемонструвати дослідницькі навички. Вміння роботи з вимірювальним обладнанням та технікою, лабораторним обладнанням. Професійні вміння роботи з гербаріями, колекціями живих організмів, фіксованими препаратами, мікропрепаратами.

IV. Короткий зміст дисципліни	<p>Модуль I. Теоретико-методологічні засади антропології</p> <p><u>Тема 1. Антропологія як наука і навчальна дисципліна. Історія розвитку антропології.</u></p> <p><u>Тема 2. Напрями і методи антропології.</u></p> <p><u>Тема 3. Еволюційна антропологія.</u></p> <p>Модуль II. Основи антропогенезу</p> <p><u>Тема 4. Еволюційні попередники людей і ранні етапи антропогенезу.</u></p> <p><u>Тема 5. Формування людини сучасного фізичного типу.</u></p> <p><u>Тема 6. Палеоантропи — давні люди.</u></p> <p><u>Тема 7. Антропологічна характеристика неоантропів.</u></p> <p><u>Тема 8. Проблеми антропосоціогенезу.</u></p> <p><u>Тема 9. Сучасне людство: єдність і різноманіття.</u></p>
V. Назва кафедри та викладацький склад, який буде забезпечувати викладання дисципліни	Кафедра біології Українського державного університету імені Михайла Драгоманова, доцент кафедри біології, кандидат біологічних наук Лебединець Наталія Віталіївна
VI. Обсяги навчального навантаження та терміни викладання дисципліни	На вивчення дисципліни відводиться 90 годин (3 кредити ЄКТС), з яких: 36 год. – аудиторних: 18 год. лекцій, 18 год. практичних занять 54 год. – самостійна робота. <u>Дисципліна викладається у VIII семестрі.</u>
VII. Політика дисципліни	Політика навчальної дисципліни ґрунтуються на засадах академічної добросердісті та визначається системою вимог, які ставляться до здобувачів вищої освіти в Українському державному університеті імені Михайла Драгоманова.
VIII. Правила дисципліни	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних обставин (хвороба, міжнародна та національна мобільність) навчання може відбуватись за індивідуальним графіком за погодженням із викладачем.
IX. Основні інформаційні джерела для вивчення дисципліни	<ol style="list-style-type: none"> Неведомська Є.О. Антропологія: Навчальний посібник для студентів вищих педагогічних навчальних закладів / Є.О. Неведомська, Маруненко І.М. - К.: КУ імені Бориса Грінченка, 2013. - 40 с. Поправко О.В. Антропологія : навчальний посібник / О.В. Поправко. – Мелітополь: Вид-во МДПУ ім. Богдана Хмельницького, 2016. – 285 с. Сегеда С. Антропологія: Навчальний посібник / С. Сегеда - К.: Либідь, 2001. - 336с. Солохіна Л. О. Антропологія: навчальний посібник, – Харків, Харківський національний університет внутрішніх справ, 2022. –194 с.: іл. Юрій М.Ф. Антропологія: навч. посібник / М.Ф. Юрій - К.: Дакор, 2008. - 421 с.
X. Система оцінювання	<p>Поточний контроль:</p> <p><i>усна форма:</i> індивідуальне та фронтальне опитування;</p> <p><i>письмова форма:</i> модульне та підсумкове тестування.</p> <p>Підсумковий контроль:</p> <p>Залік у VIII семестрі.</p>

